

Granskningsutlåtande

Detaljplan för **Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32 med flera fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun**

Planens syfte

Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Hur granskningen bedrivits

Planen handläggs med utökat planförfarande enligt plan- och bygglagens 5 kap. 7 §. Tillfälle att ta del av planförslaget föreligger i såväl samrådsskede som granskningsskede. Granskning har genomförts under tiden 2025-06-02 till 2024-08-25. Myndigheter, förvaltningar och grannar har beretts tillfälle att yttra sig och fått ta del av planhandlingarna. Planförslaget har varit tillgängligt i kommunhus och på kommunens hemsida under granskningen. Sex yttranden har inkommit, nedan redovisas kortfattat vilka som yttrat sig och när, samt om det finns erinringar eller inte. Därefter redovisas yttrandena tillsammans med kommunens kommentar till yttrandet och om det ger anledning till några justeringar av planförslaget.

	Datum för inkommande	Erinran eller annan synpunkt	Utan erinran	Sida
Myndigheter				
Länsstyrelsen i Kalmar län	2025-08-27	X		2
Lantmäteriet	2025-07-16	X		2
Trafikverket	2025-08-22	X		3
Kommunala och reg. förvaltningar				
Region Kalmar län	2025-08-21		X	
Räddningstjänsten (RTSO)	2025-07-03	X		4
Organisationer och föreningar				
E.ON Energidistribution AB	2025-08-05		X	

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Kalmar län

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för granskning i enlighet med 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Detaljplanen handläggs med ett utökat planförfarande.

Enligt 5 kap. 22 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden yttra sig över planförslaget, om planförslaget enligt Länsstyrelsens bedömning innebär att någon av överprövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL inte följs eller tillgodoses.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande diarienummer 10975-2024, daterat den 24 januari 2025.

Syftet med detaljplanen

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av detaljplanen enligt förslaget kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Länsstyrelsen synpunkter under ”*Annan lagstiftning*” behöver dock beaktas för att kunna genomföra detaljplanen.

Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning

Artskyddsförordning

I första stycket i kapitel 7:7 har Högsby kommun skrivit en del fel. Mistel är ingen trädart utan en kärlväxt som lever på träd. För att få avverka träden som mistel växer i krävs inte dispens från biotopskyddet utan åtgärder som kan skada misteln eller dess värdträd kräver dispens från 8 § artskyddsförordningen. Dispensen söks hos Länsstyrelsen. Trots förbudet i 8 § artskyddsförordningen får markägaren och den som har nyttjanderätt till marken skörda exemplar av mistel för försäljning, om det sker för att vårda värdträdet och den berörda populationens fortbestånd inte påverkas negativt.

Kommunen behöver därför också skriva om texten om gatuträden som allé så att det framgår vad som gäller angående biotopskyddet.

Kommunens kommentar

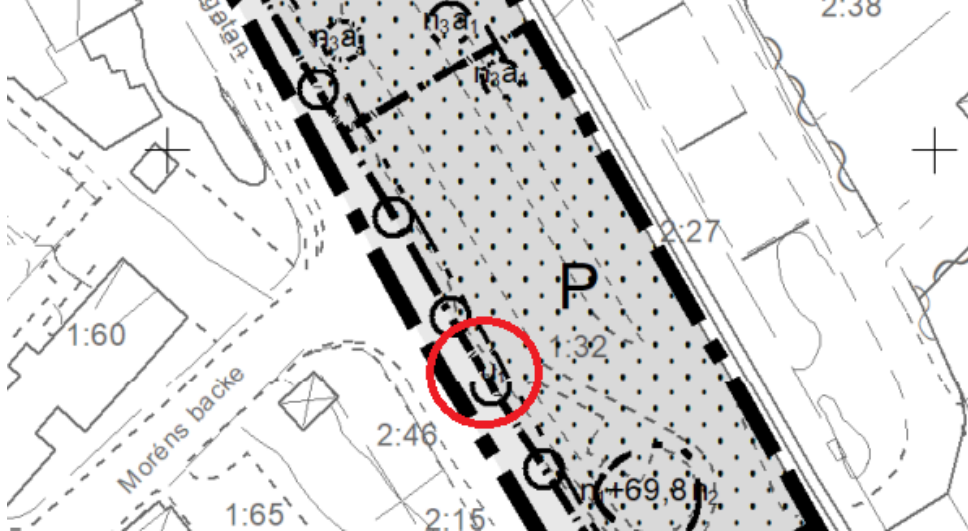
Kommunen rättar berörda stycken om mistlar och artskyddsförordningen.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2025-07-02) har följande noterats:

Delar av planen som bör förbättras
beteckning bör flyttas

En av beteckningarna u_1 är lite väl lätt att missa om kartan inte är tillräckligt inzoomad, Lantmäteriet föreslår att placeringen justeras så att den syns tydligare.

Kommunens kommentar

Noteras, plankartans layout förbättras för bättre tydlighet.

Trafikverket

Planförslaget berör Riksintresse för kommunikationer i form av Stångådalsbanan. Riksväg 34/Järnvägsgratan ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet som en regionalt viktig väg.

Trafikverket bedömer att planförslaget inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresset. Detta då planförslaget inte omfattar Trafikverkets fastighet eller med nuvarande information bedöms påverka övrig järnvägsanläggning.

Trafikverket noterar att Gällande föreslagna åtgärder som berör Rv 34 minskat i omfattning. Västersvängkörfältet från Rv 34 mot Långgatan ska vara kvar. Detta är positivt då magasinet på Långgatan innan bommarna är kort och inte tillåter många fordon. Ett bibehållet Västersvängkörfält har en positiv funktion som "förlängning" av magasinet då bommarna ligger nere och därigenom minska risken för köbildning norrifrån på Rv 34. Trafikverket saknar alltså sektionsritningar som visar västersvängkörfältet och möjligheten att anlägga passager på ett sådant sätt att t.ex. kraven på körfältsbredder enligt VGU uppfylls.

Utformning av passager och vägrum måste ske på ett sådant sätt att fortsatt god framkomlighet säkerställs på Rv 34 och enligt kraven i VGU. Lokal tillgänglighet och säkerhet för oskyddade trafikanter är viktigt men då Rv 34 är en regionalt viktig väg är även framkomlighet för fordon och tunga transporter viktigt i ett regionalt perspektiv.

Planerad(e) utfart(er) måste ordnas så att kraven på sikt enligt VGU uppfylls samt

utformas med sådana radier att bussar och andra fordon som svänger ut på Rv 34 inte riskerar att komma ut i motstående körfält.

Åtgärder på statlig väg, Rv 34, ska utföras, eller låta utföras av, Trafikverket efter det att avtal med kommunen om åtgärder och finansiering upprättats. Kommunen förutsätts finansiera åtgärderna. Innan åtgärder på statlig väg kan genomföras måste kommunen ta fram handlingar som visar på åtgärdernas genomförbarhet i förhållande till kraven i VGU, samt med hänsyn till ändamålsenlig drift och underhåll. Då ytorna mellan Rv 34 och planerad byggnation är mycket begränsade kommer det att krävas ett avtal om åtgärder under byggtiden. Avtalet kommer att reglera påverkan på Rv 34 såsom behov av TA-Plan (Trafikanordningsplan), tillfällig skyltning och annat som rör säkerhet och framkomlighet på Rv 34 samt ansvarsfördelning för genomförande i gränssnittet mellan statligt och kommunalt ansvarsområde.

Kommunens kommentar

Kommunen har låtit utföra inmätningar av vägrummet och fördjupade sektioner av passager och utfarter. Dessa kommuniceras separat med Trafikverket.

Yttranden från kommunala och regionala organisationer

Räddningstjänsten Sydost (RTSO)

Åtkomlighet för räddningstjänsten

1. För att underlätta släckangrepp och minimera insatstiden bör räddningsfordon komma så nära byggnadernas entréer att man inte behöver dra slang och transportera materiel mer än 50 m. Dessutom bör gångavståndet vara högst 50 m om nödutrymning avses ske med bärbara stegar.
2. Räddningsväg ska anordnas om det befintliga gatunätet inte ger tillräcklig åtkomlighet för räddningsinsats eller för utrymning med räddningstjänstens stegutrustning.

En räddningsväg:

- a. ska ha en fri höjd på minst 4 meter
- b. ska ha bärlighet motsvarande angränsande vägnät eller tåla ett axeltryck av 100 kN.
- c. bör vara försedd med ett hårdgjort ytlager av grus, asfalt eller motsvarande. Hårdgjorda gräsmattor rekommenderas inte
- d. ska ha en körbanebredd på minst 3 meter på raksträckor
- e. ska ha en längslutning på max 8 %, tvärfall 2 % och vertikalradien (konkav eller konvex) minst 50 meter
- f. ska ha en inre radie i kurvor på minst 7 meter och det bör finnas sådan breddökning och hinderfritt sidoområde före, genom och efter kurvan så att stegfordon kan framföras
- g. ska markeras med standardiserad skylt
- h. ska underhållas och snöröjas. Exempel på underhåll är skötsel av träd som kan hindra stegresning
- i. bör ha angöringen i anslutning till byggnadens adress.

3. För de utrymmen där alternativ utrymningsväg utgörs av fönster med hjälp av räddningstjänsten och där avståndet mellan mark och fönsterkarm överstiger 11 meter krävs maskinstege. I dessa fall ska uppställningsplats för stegfordon anordnas enligt nedan.

En uppställningsplats för stegfordon:

- a. ska inte luta mer än 8,5 % i någon riktning.
- b. ska vara förlagd utanför ytterkant av balkongen som ska kunna nås med maskinstege, dock högst 9 meter från husväggen
- c. ska vara minst 5 meter bred och 12 meter lång
- d. ska underhållas och snöröjas på samma sätt som räddningsvägen
- e. ska ha samma bärighet som räddningsvägen.

4. Utrymning med hjälp av maskinstege bör inte genomföras om avståndet mellan mark och karmunderstycke överstiger 23 meter. Detta bör beaktas i bygglovsskedet för att säkerställa säker utrymning.

Brandposter

5. Brandpostnätet ska uppfylla gällande normer.

Kommunens kommentar

Noteras.

Justeringar efter granskning

- Planbeskrivningen rättas vad gäller mistlar och artskyddsförordning. Plankartan justeras redaktionellt vad gäller läsbarhet av beteckningar.
- Förprojektering kompletteras med sektioner som uppfyller krav i VGU. Dessa kommuniceras separat med väghållaren Trafikverket.

Miljö- och byggnämnden

HÖGSBY KOMMUN
Högsby 2025-09-02